

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-441

18.5.2022

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Råteskade og vanninntrenging – skade oppstått i forsikringstiden? – vilkårstolkning.

Sikrede hadde bygningsforsikring hos Nemi, men i forbindelse med at selskapet mistet sin konsesjon fikk sikrede tilbud om å bli flyttet over til Storebrand Forsikring. Storebrand hadde overtatt porteføljen fra Nemi, og sikrede ble i den forbindelse opplyst om at forsikringen ble flyttet automatisk uten at sikrede trengte å foreta seg noe. Forsikringstiden hos Storebrand startet å løpe den 20.2.21. Den 27.7.21 avdekket sikrede råteskade på bindingsverket på vegg og vanninntrenging fra undertak i forbindelse med oppussing av boligen. Råteskaden ble av fagkyndig vurdert å være mer enn ett år gammel, og vanninntrengingen ble antatt å ha pågått i tre–åtte måneder. Storebrand avslo sikredes krav under henvisning til at råteskadene hadde oppstått før forsikringen trådte i kraft. Videre anførte selskapet at forsikringsvilkårene i superdekningen (del C) måtte leses med de begrensningene som fremgikk av den ordinære dekningen (del B). Selskapet viste til at vanninntrenging over terreng dermed måtte oppstå "plutselig" for å være dekket, og avviste sikredes krav. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig for råteskadene som var oppstått under forsikringstiden hos Nemi. Nemnda kom derimot til at vannskadene var dekningsmessige da vannskadedekningen i vilkårenes pkt. C, ikke inneholdt noe plutselighetskrav.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for råteskade og lekkasje.

Det er fremlagt forsikringsbevis og vilkår for Super bygningsforsikring for perioden 20.2.21–1.2.22 som angir følgende dekning:

Omfatter:

Dekker

...

Vann og rørbrudd

...

Skade ved sopp, råte, gnagere og skadeinsekter

...

For fullstendig oversikt, se vilkår

...

Vilkår:

Følgende vilkår gjelder for forsikringen: HUS07 GENER03

...

Sikkerhetsforskrifter

Nedenfor finner du de sikkerhetsforskrifter og ansvarsbegrensninger som gjelder for dine forsikringer.

Forskriftene er uttrekk av de vilkår som gjelder for dine forsikringer i Storebrand Forsikring.

Fra forsikringsvilkårene hitsettes videre:

B Bygningsforsikring

...

B.4 Hvilke skader forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder fysisk skade på forsikret bygning/bygningsdeler inntruffet i forsikringstiden.

...

B.4.7 Gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for skade ved:

- Lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens væskeførende rørledning med tilknyttet utstyr
- Skade som følge av utstrømming av vann, gass og annen væske fra vannseng, akvarium og brannslukningsapparat
- Plutselig vanninntrengning inn i bygning fra terreng, grunnen eller gjennom avløpssystemet i slik mengde at det blir frittstående, synlig vann på gulvet. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående

...

Forsikringen dekker ikke:

...

- Skade ved sopp, råte eller bakterier uansett årsak

...

- Vann som trenger inn i bygningen utenfra på annen måte enn nevnt over

...

C Super

Når det fremgår av Forsikringsbeviset at Super er avtalt på bygningen, gjelder Del B over med de utvidelsene som følger av del C nedenfor.

C.1 Hvilke skader som erstattes

C.1.1 Skade når vann over terrengnivå har trengt inn i bygning.

Forsikringen dekker følgeskade på innvendige bygningskomponenter som følge av at vann har trengt inn i bygningen utenfra, over terrengnivå.

For skade ved vann som trenger inn fra terreng eller gjennom grunnen gjelder pkt. B.4.7.

Utbedring av utettheten er ikke dekket.

Ved vanninntrengning gjennom tak, forutsetter erstatning at taket er under 50 år gammelt.

...

Forsikringen dekker ikke:

...

- Utbedring av utetthet er ikke dekket.

...

C.1.3 Skade på bygning (nedbrytning) etter ekte hussopp og andre treødeleggende sopper og råte.

Forsikringen dekker:

Skade ved ekte hussopp og andre treødeleggende sopper og råte som utvikler seg i forsikringstiden.

Forsikringen dekker ikke:

- Aktivitet som har startet eller den del av skade som startet sin utvikling før forsikringsavtalen begynte å løpe, og heller ikke for den del av skade som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt selv om aktiviteten eller skaden starter sin utvikling i forsikringstiden

Sikrede hadde opprinnelig bygningsforsikring hos Nemi. I forbindelse med tap av konsesjon inngikk selskapet (Storebrand) avtale om rett og plikt til å fornye alle løpende kundeforhold hos Nemi forsikring.

Ifølge sikrede ble det gitt god informasjon i prosessen, deriblant følgende opplysninger:

Trenger jeg å gjøre noe for å bli flyttet over til Storebrand?

Nei, du trenger ikke å gjøre noen ting, forflyttingen over til Storebrand skjer automatisk og informasjon sendes deg fortløpende. Du kan være trygg på at forsikringene dine er godt ivaretatt og du vil være dekket hvis du er uheldig og får en skade.

Hvem tar jeg kontakt med ved skade nå?

Er uhellet ute og du skal melde fra om en skade hos Nemi, finner du informasjon og skademeldingsskjema på deres nettsider. Etter at forsikringene dine er flyttet til oss i Storebrand behandler vi nye skader som oppstår her. Du kan være trygg på at forsikringene dine er godt ivaretatt og at du vil få et rettferdig oppgjør.

Forsikringen hos selskapet startet å løpe den 20.2.21.

Sikrede avdekket i forbindelse med oppussing av boligen råteskade og vanninntrenging i konstruksjonen og meldte skaden til selskapet. Det ble i den forbindelse innhentet en befaringssrapport fra bygningssakkyndig E., og fra rapporten hitsettes:

Skadedato

27.07.2021

...

Byggeår

1989

...

Skadeårsak

Vanngjennomtrengning over bakken

Hvordan kom vannet inn

Lekkende tak

...

Skadeomfang

Det registrerer vannskade på innvendig materialer i vegg. Noe av ny dato og noe råte over tid.

...

Andre observasjoner

Huset er under oppgradering. Ved åpning av vegg i inngangs parti ble det oppdaget ny og gammel fukt skade.

...

Inntraff skaden etter at denne forsikringen ble tegnet

Kunde er tidligere forsikret i Nemi og har blitt m over til Storebrand..

Det ble videre fremlagt følgende uttalelse fra bygningssakkyndig E.:

Hei, Alt jeg kan anslå er at det ikke er en plutselig hendelse og at skade oppdages under oppussing. På bindingsverk vegg er det råte som har oppstått over mer 1 år, det er litt ferskere vann utslag på under tak., tipper 3-8 måneder gammelt.

Selskapet avsto dekning den 29.9.21, under henvisning til at råteskaden hadde oppstått før forsikringen ble tegnet og lekkasjen ikke hadde oppstått plutselig, og at skadene dermed var unntatt fra dekning. Selskapet opprettholdt avslaget den 1.12.21 etter klage fra sikrede.

Sikrede klaget selskapets avslag inn til Finansklagenemnda den 6.12.21.

Sikrede krever dekning for skadene. Sikrede erkjenner at forsikringen i utgangspunktet er begrenset til skader som oppstår i forsikringstiden, men sikrede har hatt forsikring hos Nemi i flere år, og forsikringene ble automatisk flyttet over til selskapet. Både Nemi og selskapet ga hele veien informasjon om at sikrede ikke trengte å gjøre noen ting, at alt ville gå automatisk, og at forsikringene ville bli godt ivaretatt. Sikredes tid hos Nemi må derfor regnes med i eksisterende kundeforhold. Det ble uansett gitt alt for dårlig informasjon om at lengden på kundeforholdet var avgjørende, samt om "over bakkeplan". Dersom dette var avgjørende for resultatet, måtte det ha fremgått tydeligere og på hjemmesiden. Den nyoppståtte skaden ved drypp ble først avdekket av sikrede da sikrede meldte inn skaden, så det var en merkelig påstand at dette skulle pågått i tre-åtte måneder.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadene ikke er omfattet av forsikringen. Råteskadene startet å utvikle seg før forsikringstiden og var dermed ikke dekket. Lekkasjen hadde pågått tre-åtte måneder og var derfor ikke "plutselig". Avtalen med Nemi/Insr innebar heller ingen forpliktelse til å overta risikoen for tidligere forsikringspoliser og skader. Tidligere kunder hos Nemi kunne velge å la seg fornye hos selskapet, uten at dette medførte noe ytterligere forpliktelse for selskapet. Tidligere skader kunne imidlertid fortsatt søkes dekket av Nemi.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for råteskader og fuktskader.

Nemnda forstår den fremlagt takstrapporten slik at råteskadene er vurdert som mer enn et år gamle, mens vanninntrengingen er vurdert til å ha utviklet seg over tre–åtte måneder. Nemnda forstår videre saken slik at råteskadene gjelder bindingsverket på veggen, mens vanninnsiget gjelder undertaket. Selskapet har avslått skadene på forskjellig grunnlag, og nemnda legger derfor til grunn at det dreier seg om to skader med forskjellige skadeårsaker.

Selskapet har anført at råteskadene oppstod før forsikringstiden hos selskapet.

Sikredes forsikring omfatter:

C.1.3 Skade på bygning (nedbrytning) etter ekte hussopp og andre treødeleggende sopper og råte.

Forsikringen dekker:

Skade ved ekte hussopp og andre treødeleggende sopper og råte som utvikler seg i forsikringstiden.

Forsikringen dekker ikke:

– Aktivitet som har startet eller den del av skade som startet sin utvikling før forsikringsavtalen begynte å løpe, og heller ikke for den del av skade som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt selv om aktiviteten eller skaden starter sin utvikling i forsikringstiden

Selskapet dekker etter dette "skade ved" råte "som utvikler seg i forsikringstiden", men ikke aktivitet som startet før forsikringstiden begynte å løpe. Forsikringstilfellet som utløser selskapets ansvar er "skade ved råte", dvs. at det må foreligge en "råteskade". Det er ikke avgjørende når skaden ble avdekket eller konstatert. Klausulen stemmer med det grunnleggende forsikringsrettslig prinsipp at selskapet bare svarer for forsikringstilfeller som har inntruffet i forsikringstiden, jf. bl.a. HR-2020-1262-A, FinKN 2018-707, 2021-24, 2018-742 og 2017-372.

Sikrede anfører at de ikke ble informert om dette i forsikringsbeviset. Det er ikke noe krav om at forsikringsbeviset skal gjengi samtlige vilkår. At selskapets ansvar er begrenset tidsmessig på denne måten kan heller ikke sees som en vesentlig begrensning i dekningen som selskapet har plikt til å informere om etter fal. § 2-1 første ledd.

Dersom skaden var påbegynt før forsikringen ble tegnet, må den som utgangspunkt tilbakeføres til forsikringen som gjaldt på skadetidspunktet. Sikrede anfører imidlertid at sikredes forsikringstid hos Nemi må anses relevant i vurderingen av forsikringstidens varighet hos selskapet.

Selskapet har opplyst at de kun har overtatt porteføljen fra Nemi, og at de inngikk en avtale om å fornye løpende kunder hos Nemi da selskapet mistet konsesjonen til å drive forsikringsvirksomhet. Selskapet hadde plikt til å tilby forsikring til alle Nemis kunder. Sikrede fikk løpende informasjon underveis i prosessen, hvor det bl.a. ble opplyst at selskapet etter at forsikringene var flyttet ville behandle "nye skader som oppstår her". Sikrede mottok videre nytt forsikringsbevis og nye vilkår, som sa at forsikringen hos selskapet var regulert av nye vilkår, og at sikrede ved nye skader ikke kunne påberope seg Nemis forsikringsdekning. Selskapet overtok dermed kun en portefølje av forsikringstakere, og ikke forsikringsansvar i tråd med Nemis gamle vilkår. Selskapet tegnet videre kun forsikring for de kundene som ønsket dette, og sikrede hadde mulighet til å velge et annet selskap.

Ut fra dette er selskapet ikke ansvarlig for skader oppstått under forsikringstiden hos Nemi.

Spørsmålet er deretter om selskapet er ansvarlig for vanninnsig. Nemnda legger til grunn at det ikke er omtvistet at disse skadene oppsto i forsikringstiden, men at det er uenighet om det er krav om at skadene må inntreffe "plutselig".

Forsikringsdekningen for vannskader er som følger:

B Bygningsforsikring

...

B.4 Hvilke skader forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder fysisk skade på forsikret bygning/bygningsdeler inntruffet i forsikringstiden.

...

B.4.7 Gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for skade ved:

- Lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens væskeførende rørledning med tilknyttet utstyr
 - Skade som følge av utstrømming av vann, gass og annen væske fra vannseng, akvarium og brannslukningsapparat
 - Plutselig vanninntrengning inn i bygning fra terreng, grunnen eller gjennom avløpssystemet i slik mengde at det blir frittstående, synlig vann på gulvet. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående
- ...

C Super

Når det fremgår av Forsikringsbeviset at Super er avtalt på bygningen, gjelder Del B over med de utvidelsene som følger av del C nedenfor.

C.1 Hvilke skader som erstattes

C.1.1 Skade når vann over terrengnivå har trengt inn i bygning.

Forsikringen dekker følgeskade på innvendige bygningskomponenter som følge av at vann har trengt inn i bygningen utenfra, over terrengnivå.

For skade ved vann som trenger inn fra terreng eller gjennom grunnen gjelder pkt. B.4.7.

Utbedring av utettheten er ikke dekket.

Ut fra den fremlagte dokumentasjon skyldes skaden lekkasje fra taket. I henhold til vilkårenes punkt C.1.1 dekkes "følgeskade på innvendige bygningskomponenter som følge av at vann har trengt inn i bygningen utenfra, over terrengnivå". Innvendige følgeskader som følge av lekkasje fra tak er omfattet av denne ordlyden, som ikke har noe krav om skaden må ha oppstått plutselig.

Selskapet viser til at C.1.1 må sees i sammenheng med B.4.7 strekpkt., som lyder:

Plutselig vanninntrengning inn i bygning fra terreng, grunnen eller gjennom avløpssystemet i slik mengde at det blir frittstående, synlig vann på gulvet. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående

C.1.1 viser til B.4.7 i annet ledd, som gjelder "skade ved vann som trenger inn fra terreng", men ikke i første ledd, som gjelder vann som trenger inn "over terrengnivå". Det er naturlig å forstå dette slik at pkt. B.4.7 kun gjelder for vanninntrenging fra terreng eller grunnen. Nemnda kan ikke se at vilkårene i pkt. B.4.7 etter ordlyden i pkt. C.1.1 dermed også gjelder for vanninntrenging "over terrengnivå".

Selv om C-dekningen viser til B-dekningen, kan ikke dette bety at kravet om plutselig i en begrenset del av B-dekningen skal gjelde generelt for C-dekningen. En slik løsning kan være naturlig dersom B-dekningen inneholder et generelt inngangsvilkår om at skaden må være plutselig, jf. FinKN 2018-351, men dette er ikke tilfellet her.

Selskapet er etter dette ansvarlig for skade pga. vanninnsig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).